

KALVÍNSKE HLASY

ÚRADNÝ ORGÁN

REFORMOVANEJ KREŠŤANSKEJ CIRKVI NA SLOVENSKU

Ročník LXXXIX.

Číslo 9.

Komárno, september 2018

Cena 30 centov

NÁDEJ NEZAHANBUJE

Musíme si priznať, že žijeme v dobe, keď nádej nemá veľa miesta v živote a plánoch ľudí. Keďže sa dnešný človek považuje za vyspelého, akoby sa bál, že ak sa bude spoliehať na nádej, nebude môcť natolko samostatne ovládať a spravovať svoj život. Akoby sa nádej považovala za prejav slabosti; utiekajú sa k nej tí, ktorí nie sú dostatočne pevní a odhodlaní zvládať svoje postavenie zodpovedne.

Ludia chcú mať svoju existenciu zabezpečenú; chcú mať istoty vo finančných veciach, rodinné záležitosti chcú riadiť premyslene (a pokiaľ možno, prospešne), chcú zaistiť prosperitu svojich detí, chcú (do)vidieť, pokiaľ ich možnosti siahajú v spoločenskom priestore, chcú si zaistiť dobrého lekára, a tým aj zdravie, a keď už na to príde, chcú mať aj dojmavý pohreb a pompézny náhrobok. Môže sa zdať, že to všetko je logické, moderné a žiaduce, kde sa majú veci pevne fixovať a kde by nádej prezrádzala len pocit neistoty.

Nevedomujeme si, aké je to zradné. Na jednej strane túžba po absolútnej zabezpečení, na druhej predsa len vedomie ľudskej krehkosti a (priznajte si) aj bezmocnosti a odkázanosti. Avšak kde nádej nemá miesto, tam sa svet stáva drsnejším a chladnejším. Bez nádeje je málo citov, ľudskejšia a láskavosť. Kde sa svet príliš zmaterializuje, tam ľudská racionalita znenazdajky môže prejsť do odosobnenia človeka a existenciálnej hrubosti, kde bude čoraz viac trpieť ľudská duša, ktorá je predsa len zložkou mnohých jemných citových vnemov.

Ako vieme, Boží ľud nikdy nežil bez nádeje. Starozákonní veriaci sa počas celých svojich dejín silno opierali o nádej, ktorú v nich sýtil sám Hospodin. Každá etapa ich života sa opierať o nádej, ktorá sa postupne posúvala na rovne časového horizontu, ako sa pomaly naplňali Božie prisľúbenia a izraelský ľud mohol prechádzať zápasmi i úspechmi či ďalšími očakávaniami Božieho konania. Pravdou je, že nádej od Hospodina nezahanbila, ale znamenala vzpružnú silu, ktorá vždy podporovala očakávanie novej, lepšej budúcnosti, a to v krátkom dohľadnom čase, v ďalšom

pokolení alebo až v eschatologickom dani. Aj apoštolskú cirkev charakterizovala nádej, ktorá mala korene v starozákonnej zbožnosti, vo zvesti Pána Ježiša a v aktualizovaní evanjelia dobovými apoštolmi. Avšak nádej zvestovaná Pánom Ježišom či apoštolskou cirkvou nikdy nechcela sľubovať akýsi bezstarostný a pohodlný život alebo zaručovať materiálny úspech v tomto živote. Tak mohol sľubovať len pohanský svet, ktorý však práve na hrane života a smrti strácal nádej a uvádzal do horkej bezútešnej skepsy.

Nádej ponúkaná evanjeliom sľubovala v prvom rade nádej na Božiu lásku, ktorú Boh aj potvrdil v Pánovi Ježišovi Kristovi, v Jeho zástupnej smrti a v Jeho vzkriesení. Tak sa Boh k nám priblížil, vo svojej láske a v Ježišovej krvi ponúka odpustenie našich hriechov a zrodenie nového človeka v nás, a zároveň nám otvára cestu do svojho nového nebeského sveta. Je to nová perspektíva života v Duchu, ktorá dáva silu prijímať a zdolávať všetky ťažkosti, ktoré nás počas našej pozemskej životnej púte stihnú. Je to pevná nádej, ktorá vidí, že v živote boli, sú a budú čiastkové zloby, ktoré z pozície moci kazia hodnoty života a úroveň

šťastia, a môžu škodiť aj evanjeliu a cirkvi, ale ako vznikajú, tak aj zanikajú s ich autoritami. Majú iba dočasnú životnosť. Preto kresťanská nádej, aj keď občas trpí pre nespravodlivosť, sa upína na hodnoty večné a touto silou eschatologického výhľadu dokáže nielen prežiť, ale svojou mierou sa aj pričiniť k tomu, aby sa éry zloby skončili, život sa skonsolidoval a cirkev konečne mohla dôstojne slúžiť a prinášať ovocie viery na slávu svojho Pána.

Takáto nádej nezahanbuje (Rim 5,5). Naopak: je veľkou vzpružnou silou pre strasti života, a zároveň povznáša k dôstojnosti Božích dietok. Vieme, že nádej ako taká má síce dočasnú dimenziu (1Kor 13,10.13), ale bude pretrvávajúca dotiaľ, pokiaľ sa v Božom nebeskom svete nesplní. Je to teda veľké bohatstvo, ktoré cirkev prechováva a z ktorého môže víťazne žiť. Je na nás, aby sme (ponaučení minulosťou) smelo čerpali z prameňa tejto nádeje aj my dnes.

Imrich Peres

„Preto sa namáhame a zápasíme, lebo máme nádej v živého Boha“
(1Tim 4,10a).

Dňa 15. septembra mnohí veriaci členovia Rímskokatolíckej cirkvi slávia z ich pohľadu veľmi významný sviatok Sedembolestnej Panny Márie. V rámci tohto sviatku si pripomínajú utrpenie a zármutok Márie, matky Pána Ježiša. Táto žena je z ich pohľadu významná svätica a prejavujú jej veľkú zbožnú úctu. Zároveň ju prosia o to, aby sa za nich prihovarila u svojho Syna. Prvá zmienka o sviatku Sedembolestnej Panny Márie pochádza už z

roku 1412. Neskôr bol tento sviatok pápežom Benediktom XIII. ustanovený pre celú Rímskokatolícku cirkev. Je potrebné zdôrazniť, že členovia evanjelických kresťanských cirkví rôznych vierovyznaní sviatkov Sedembolestnej Panny Márie zásadne neslávia. Máriu, matku Pána Ježiša si ctia, ale neprejavujú jej zbožnú úctu. Zakaždým by však mali rešpektovať náboženské presvedčenie členov Rímskokatolíckej cirkvi.

MYŠLIENKY

DO UT DES: DÁVAM, ABY SI DAL

Keď mal Albert Schweitzer 30 rokov, akademická kariéra mu ležala priamo pri nohách. Ako málokto v jeho veku sa mohol popýšiť doktorátom z filozofie, teológie, študoval organovú hudbu a pat-

herné letné ráno v Gunsbachu, plné letnej vône a krásy, keď si uvedomil, že nemôže prijať všetku náheru a výnimočnosť svojho života len tak. Že musí dať

Albert Schweitzer

ril k uznávaným znalcom Bachových diel. A predsa sa rozhodol študovať medicínu ďalších šesť rokov, aby v roku 1911 odišiel do Afriky a tam pracoval ako lekár – misionár v Lambaréné, v nemocnici, ktorú sám postavil.

Takto v živote zhodnocovať a podľa toho konať, je známkou vyzretej osobnosti, vysokého zmyslu pre zodpovednosť.

Nebolo to chvíľkové rozhodnutie. Dozrievalo celých deväť rokov, ale na ten počiatočný impulz stále spomínal: na nád-

herné letné ráno v Gunsbachu, plné letnej vône a krásy, keď si uvedomil, že nemôže prijať všetku náheru a výnimočnosť svojho života len tak. Že musí dať

čo si na oplátku. Nemožno len prijímať, ale je nutné aj dávať: rovnako plným priehrdtím, akého sa nám dostáva. Takto v živote zhodnocovať a podľa toho konať, je známkou vyzretej osobnosti, vysokého zmyslu pre zodpovednosť. Žiaľ, myslenie mnohých ľudí dnes je kdesi celkom inde. Ich pohľad nie je nastavený v zmysle: čo ja dĺžim svetu a životu, ale čo svet a ži-

vot dĺžia mne. Na prvom mieste sú moje výsady a práva: právo na bezplatné vzdelanie, na bezplatnú, alebo aspoň cenovo najvýhodnejšiu lekársku a sociálnu starostlivosť, právo na primerané ocenenie odvedenej práce, budúci kariérny rast a pod. Najcitlivejšie reagujeme na to, čo nám patrí. A okruh toho sme pripravení kedykoľvek rozširovať. Stoj, čo stoj. Menej vnímaví a opatrnejší sme už pri výdavkovej časti. Najradšej by sme boli, keby jej okruh bol čo najužší.

Albert Schweitzer odišiel kedysi do ďalekej Afriky. Tak to prijal, že tam sa má naplniť jeho poslanie: odovzdávať všetko, čo získal, alebo ešte len získať mal. Všetci cestovať za hranice „všedných dní“ nemôžeme. Práve tak, ako nemôžeme byť nevnímaví na Božie povolanie, ktoré prichádza neustále, a ukazuje

Pred tvárou Hospodina

Milostivý a láskavý Bože, prichádzaš k nám vo svojom Synovi aby si svojich zachránil od večného zatratenia. Dávaš zároveň úlohu aj nám rodičom, ale aj všetkým ľuďom, aby sme nabádali jedni druhých a pred zlom utekali. Za svojich sme zodpovední, prosíme preto o Ducha Tvojho, aby nás stále upozorňoval po akých cestách kráčame, lebo tu v hluku toho sveta často nevieme ani rozoznávať dobré od zlého. Daj prosím dostatok síl, aby sme kontrolovali svoje deti, vnúčatá na ich cestách, lebo zlý čaká práve na tých, ktorí ešte nepoznajú jeho úskočné plány a tak ich často zvedie na zlé cesty. Len na Teba sa spoliehame, lebo sami tolko síl nemáme i keď sa často na seba spoliehame. Pomáhaj, prosím. Amen.

Tibor Sabovik

na všetky miesta – bližšie či ďalej od nás – kde sa polia belejú k žatve. Žiaľ, akosi v poslednom čase berieme za samozrejmosť, že počet tých, ktorí ročne vycestujú z krajiny, aby si inde hľadali – hoci len dočasne – svoj druhý domov, skôr narastá, ako klesá. A tie dôvody nesúvisia ani tak s „vyšším záujmom“. Naopak, v nejednom prípade sú viac rýdzo osobné. Bieda spoločnosti, ktorej najhlbšie korene tkvejú v duchovnej ob-

lasti, tak ostane zrejme ešte na dlhší čas alarmujúcou skutočnosťou. Práve tak, ako prázdne miesta v službe, ktorú namiesto cirkvi nikto a nič lepšie nenahradí.

Ján Semjan

(Príhovorná modlitba za poznanie Božej lásky 3,14–21)

„Preto zohýnam kolená pred Otcom, od ktorého má meno každý rod na nebi i na zemi, aby pre bohatstvo Božej slávy vo vás Jeho Duchom mocne zosilnel vnútorný človek a aby Kristus skrz vieru prebýval vo vašich srdciach, aby ste tak zakorenení a upevnení v láske mohli so všetkými svätými pochopiť, aká je to šírka, dĺžka, výška a hĺbka, a poznať Kristovu lásku, ktorá prevyšuje poznanie, a tak aby ste sa dali naplniť celou Božou plnosťou. Tomu však, ktorý pôsobením svojej moci v nás a nad to všetko môže urobiť omnoho viac, ako my prosíme alebo rozumieme, Tomu sláva v cirkvi a v Kristovi Ježišovi po všetky pokolenia na veky vekov. Amen.“

Modlitbou autora sa končila prvá kapitola. Táto, akoby bola jej pokračovaním. Netýka sa apoštolových osobných problémov, ale sú to prosby a úvahy, ktoré sa týkajú cirkvi a jej duchovného ras-

tu. Začína sa obrazom, vyjadrujúcim hlbokú pokoru a naliehavosť, keď hovorí o modlitebnom postoji (Zohýnam kolená... Židovský modlitebný postoj bol modliť sa postojacky, so zdvihnutými rukami). Ale dôležitejší ako vonkajší postoj – ten môže byť rôzny – bolo to, ku komu sa modlitebník obracal a čo bolo obsahom jeho modlitby. Modlitebník sa tu skláňa „pred Otcom, od ktorého má každý rod meno na nebi i na zemi“. Je to teda Boh, ktorý je Otcom všetkých a každého, a nám to obzvlášť prejavil skrz Ježiša Krista. Čo je obsahom príhovornej modlitby?

Modlitebník volá k bohatému Otcovi za posilnenie vnútorného človeka Jeho Duchom. Konkrétne to znamená: „aby Kristus skrz vieru prebýval vo vašich srdciach“. Či premenené na drobné, alebo ešte konkrétnejšie, aby viera mala zapustené hlboké korene, a tak bola pevná

v láske, ktorá je najväčším Božím darom. Láska sa však nedá plne pochopiť, ani slovami vystihnúť, pretože je nevystihnuteľne široká, dlhá, vysoká a hlboká, slovom: nemerateľná.

Slovo „poznanie = gnózis“, bolo hlavným prvkom gnostickej filozofie, s ktorou sa kresťanská viera musela vtedy vyrovnávať. Táto filozofia sľubovala cestou poznania zmocňovať sa božských tajomstiev. Pisateľ v našom liste tvrdí, že plnosť poznania je v Kristovi, a najmä v jeho láske, ktorá je najväčším tajomstvom. K poznaniu tajomstva Božej lásky sme neprišli my svojimi prostriedkami, ale zjavuje nám to Boh svojou mocou v Kristovej láske a za toto sa apoštol modlí, aby táto bola poznávaná a realizovaná. Nezostáva teda už nič, len vzdávať Bohu chválu, pretože svojou mocou môže urobiť omnoho viac, než ako my prosíme, alebo rozumieme.

Ján Janovčík

POD LAMPOU

DOSTĚ BOLO DOKONALÝCH MÁM

Zamilujte si svoj skutočný život

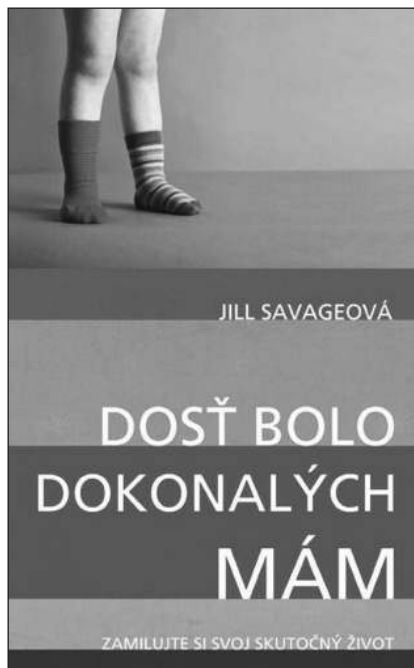
Pred pár dňami som dočítala knihu Jill Savageovej, ktorá ma na prvý pohľad oslovila nielen nadpisom, ale aj krásne výstižnou obálkou.

Aj keď som už dosiahla „vyšší level“ – už nie som len mamou, ale aj starou mamou –, odporúčam túto knihu všetkým ženám, nech sa už nachádzajú v akejkoľvek životnej etape.

Po jej prečítaní som si pred sebou priznala viacero chýb, ktoré som robila a robím nielen ako babka, matka, ale aj ako manželka, priateľka a žena. Autorka mi prehovárala priamo do duše a ukázala miesta, ktoré potrebujem zmeniť. Priznávam, že som sa často cítila zahanbená.

Keby som mala vybrať, čo ma v knihe najviac oslovilo či prekvapilo, nuž bola to časť: *Staňte sa „ÁNO“ mamou!* V nej som pochopila, že v niektorých zákazoch pri deťoch robím obrovskú chybu len kvôli svojmu sebecktu. Veľa krát sa stáva, že deti chcú robiť „špeciálnu“ aktivitu napr. maľovanie, lepenie, strihanie, no musím so zahanbením priznať, že zvyčajne poviem NIE! Kvôli svojmu komfortu im nedovolím tvoriť vždy, keď majú chuť. Deti však nie sú ako dospelí, potrebujú voľnosť, potrebujú hru, čas na

tvorenie. Zaiste, nie vždy sa to dá, ale keď je problémom len a len naše sebeckto, skúsme sa prekonať.

Vďaka knihe som sa na seba pozrela inými očami a uvedomila som si, že aj zo mňa sa niekedy stáva „mamastrašidlo“, ktoré vyžaduje, aby všetko okolo

(vnúcatá, deti, manžel, domácnosť,...) bolo dokonalé.

V jednotlivých kapitolách nájdete nielen popis „infekcie“ dokonalosti, ale aj protilátku. Príliš často sa porovnávame s inými. Zabúdame však, že je nezmysel porovnávať niečo neporovnateľné. Každý z nás sa totiž nachádza v inej životnej situácii, má rôzny počet detí, rôzny príjem, iné bývanie.

Autorka nám radí, ako sa zbaviť zničujúceho pocitu, že všetci naokolo sú lepší, dokonalejší, schopnejší ako ja. Majú dokonalejšie telo, dokonalejšie deti, dokonalejšieho manžela, priateľov, lepšie im vychádzajú plány, majú dokonalejšiu domácnosť, varia a pečú lepšie jedlá... Učí nás, ako sa nenechať znechutiť vedomím vlastnej nedokonalosti. Alebo naopak, ako pre samo snaženie sa o dokonalosť neprísť o to najdôležitejšie – o vzťahy s našimi najbližšími.

Milí priatelia, želim Vám príjemný čitateľský zážitok, a tiež, aby Vám táto kniha zmenila život k lepšiemu. Ďakujem Jill, že mala a má odvahu hovoriť o veciach, ktoré všetci pokladajú za „normálne“, a pritom nám všetkým spôsobujú akurát tak trápenie a nespokojnosť.

Prestaňme očakávať dokonalosť od seba aj iných, pretože dokonalý je len Boh!

–ib–

Nová kapitola v knihe *Kardinál a reformátor* sa zaoberá Kalvínovou vierou, ktorá vplývala na jeho osobný život. Každodenné konanie vo svetle viery človeka premieňa a dáva mu veľa netušených síl a milostí. Udivuje nás, čo všetko Ján Kalvín stihol a prekonal, keď sa jedine vierou opiera o svojho Pána Ježiša Krista. Požehnaná reformácia ďalej trvá na základe Písma.

„V júli 1557 vydal Kalvín komentár k Žalmom a úvodom sa rozpisal o svojom vlastnom živote. Porovnával svoju životnú cestu s cestou Dávidovou. Ako Dávid bol povýšený od stáda oviec k najvyššiemu miestu v ríši, písal Kalvín, tak i jeho vytiahol Boh z nepatrných pomerov a počtil ho čestným úradom, aby bol zvestovateľom a služobníkom evanjelia. Celý svoj život pokladá Kalvín za dôkaz, že zvrchovaný Boh rozhoduje slobodne a milostivo nad celým svetom a ľudským úsilím. Nezáleží na tom, čo si človek praje a po čom túži, že záleží vždy a jedine na večnej rade a Božej vôli. Na tom, čo Boh chce s človekom urobiť a kam ho postaviť“.

Reformátor skromne hodnotí svoje začiatky a svoj pôvod. Ako kedysi Dávid, aj on bol isto vybraný Bohom, ktorý múdro určuje a posieľa osoby do svojho zvrchovaného diela. Ľudia boli často proti Kalvínovi, nevideli to, čo on. Sám vždy túžil radšej vedecky pracovať niekde v Nemecku,

ale nikdy sa mu to celkom nesplnilo. Boh ho postavil do diania Ženevy, kde verejne musel preukazovať svoje postoje. Taký je Boh, nemáme to, čo chceme, ale máme to lepšie, čo chce On. Ako napísal, Boh jeho zatvrdené srdce celkom premenil. „Od prirodzenosti trochu samotár a hanblivý, rád by som mal pokojný život v tieni a hľadal som úkryt. Nielen to, že mi to nebolo od Boha dopriate, všetky moje útočiská sa stali skôr verejnými školami“.

Úprimné Kalvíнове slová plne korešpondujú s ťažkosťami, ktoré v Ženeve denne prežíval. Nemal chvíľu pokoja, ale vnútorný nachádzal v Bohu. Nechcel ísť do Ženevy, radšej chcel stokrát zomrieť, než byť mučený ťarchou zápasov.

„Triasol sa pri myšlienke, že bude povoláný späť. Bol povoláný a šiel. Vedel, že sa nedá spoliehať na porušené ľudské vnútro, že istota viery sa rodí jedine z jasného Slova a z rozkazu zvrchovaného Boha.“

Možno aj my z času na čas prežívame vnútorné boje o tom, čo je správne. Svet nám určuje ľudské postupy, ale Boh nás volá k sebe. Istotu viery sme dávno stratili, ak sa spoliehame na človeka. Boh je neustále zvrchovaný a rozhoduje Slovom. Každý človek by to mal poznávať. Prekónávať svoju vlastnú vôľu môžeme len dôverou v Božiu nekonečnú lásku. Často chceme len svoje, ale Boh nám predstavuje iné ciele. „Nad všetkým predsa kraluje več-

ný Boh, Pán panujúcich a Kráľ kralujúcich! Boh nie je nečinným divákom, ani dodatočným sudcom, rozsudzujúcim podľa našej zdatnosti a schopnosti mieri nášho víťazstva. Boh nie je iba diablovým partnerom v zápase o svet a ľudskú dušu. Boh má celú večnosť v svojich rukách. Jemu slúžia anjeli i diabol, veriaci i neveriaci, vyvolení i zatvrdení. On je jediným Pánom od vekov na veky. Ver a poslúchaj, nešpáraj sa sám v sebe a nemudruj. Pracuj a miluj, dúfaj a bojuj! S touto istotou viery sa díva Kalvín na najhoršie udalosti svojej doby.“

Aj dnes sa vo svete odohrávajú dramatické udalosti, ktoré nás nútia zamyslieť sa nad človekom, a tiež nad jeho konaním. Reformátor nás odkazuje na Boha, aby sme Jemu stále prinášali v dôvere svoje srdcia. Nepochybovali o tom, že On je naším vyvýšeným Pánom. Bohu všetko patrí a my si ani nevieme predstaviť, čo všetko môže. Kolko energie plynie pre nás z Kalvínových slov i dnes. Dôležité je chopiť sa pevne svätého Slova, ktoré nielen poradí, posilní, ale aj všetko vykoná.

Musíme aj my neochvejne brániť a preukazovať Všemohúceho Boha v našom živote. Viera sa opiera o Trojjediného Boha! On je večný a plný vlády nad každým tvorom. Jemu buď večná chvála na nebi i na zemi.

Juraj Gajdošoci

MYŠLIENKY

Za čo máme byť vďační?

Vychovali nás tak, že keď niečo dostaneme, máme sa za to poďakovať. Nech to nie je nanútené, ale samozrejmé. Ale za čo všetko by sme sa mali poďakovať v živote, to nám už nenapadne. Častokrát berieme všetko ako samozrejmé, lebo sme si na to zvykli. Stáva sa, že keď niečo stratíme, až vtedy si uvedomíme, že to nebolo až také samozrejmé. A je nám vtedy už ľúto, že sme si to viac nevážili, že sme sa za to neboli dostatočne vďační.

Preto sa potrebujeme občas zastaviť a aj za to, čo nám pripadá ako samozrejmé, sa pokúsiť poďakovať. Raz som niekde čítala, že medzi láskavosťou a darom je rozdiel: dar je niečo, za čo sa netreba odplácať, lebo sme si to nepýtali,

len dostali. Láskavosť je ale niečo, o čo sme poprosili, a za to je správne sa odvdáčiť. V našom vzťahu s Bohom tiež dostávame

dary, ktoré dostávame z milosti, ktoré potrebujeme pre život, ktoré si ani neuvedomujeme. Ale je veľa vecí, o ktoré prosíme

v našich modlitbách. Keď niečo veľmi potrebujeme, keď sme vo veľkom trápení, keď prežívame nejaké skúšky, vtedy sú naše modlitby plné prosieb. No keď sa z nich dostaneme, či sa za to poďakujeme?

Nikdy nedostávame nič pre to, že by sme si to niečím vyslúžili. No preto, že niečo dostaneme, sa máme nejakým spôsobom odvdáčiť. Ako? Odovzdať sa tak, ako sa Pán odovzdal nám. Nech je v nás to duchovno, ktoré bolo v Kristovi Ježišovi, ktorý sa obetoval, ktorý sa pokoril úplne, ponížil sa až na smrť, stal sa poslušným až na smrť na kríži (Fil 2).

V službe iným, v láskavej obete nech sa ukáže, že sme vďační za všetko, či už o to prosíme, alebo to dostávame bez toho, aby sme to pýtali.

Aranka Csonthó

„Keď sa ráno vracal do mesta, vyhľadol. Pri ceste videl figovník, išiel k nemu, ale nenašiel na ňom nič, len samé lístie“ (Mt 21,18–19).

Vracajúc sa do Jeruzalema z Betánie, Pán bol hladný. Obzrel sa za bohatým stromom pre potravu. Tak sa teraz pozerá aj k cirkvi a hľadá ovocie. Pozerá sa očami núdzných, tých, čo sú v zbore, aj tých mimo neho. Hovorí to bez pochybnosti: „Lebo hladný som bol... Bol som smädný... Prišiel som ako cudzinec... Bol som nahý... Bol som nemocný... Bol som vo väzení...“ (Mt 25,35–36). Boh, ktorý vlastní všetko, a nepotrebuje nič pre seba, sa zjavuje v osobe nášho blížneho, takže my Mu môžeme slúžiť ovocím našej viery. Pre zbor ako Telo cirkvi to znamená slúžiť Mu skrz diakoniu.

Bez ohľadu na to, aký bohatý je ten strom, meradlom jeho hodnoty pre Pána je jeho prinášanie ovocia pre hladných, smädných, cudzích, nahých, chorých, obetí nespravodlivosti a opustených. „Podťe, požehnaní môjho Otca, prijmite ako dedičstvo kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta“ (Mt 25,34). Aktívni diakoni sú dvojnásobným požehnaním pre Telo (cirkev, zbor), ktorému slúži, že núdzni sú zaopatrení, a Telo Kristovo zhromažďuje požehnanie v nebi.

Avšak Telo, ktoré zanedbáva prinášanie ovocia, je súdené: „Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, pripraveného diablu a jeho anjelom. Lebo hladný som bol, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť; prišiel som ako cudzinec, a neprijali ste ma; bol som

nemocný a vo väzení, a nenavštívili ste ma“ (Mt 25,41–43). A toto je presne osud aj neplodného figovníka: „I riekol mu: »Nech sa nikdy viac neurodí na tebe ovocie!«“ (Mt 21,19).

Pretože neprinášal žiadne ovocie, strom nemal právo na svoje listy. Aj Marek zaznamenáva, ako Ježiš a Jeho učeníci prechádzali popri prekliatom figovníku nasledujúci deň, „videli, že je suchý od samého koreňa“ (Mt 11,20). Matúš zaznamenáva, že vysychanie sa začalo hneď, ako bola kliatba vyslovená (Mt 21,19). Majestátne lístie nie je dostatočnou náhradou za ovocie dobrých skutkov.

Veľká výzva, ale aj veľké bremeno, sa ukazuje diakonom v tomto podobenstve. Ako predstaviteľom zodpovedným za donášanie ovocia, základom služby diakonov je podnecovať poslušnosť zboru, aby naplňal biblické požiadavky pre radostné dávanie (2Kor 9,7). A svedomitý diakonát si nemôže oddychnúť, dokiaľ nedosiahne rozumný pomer medzi luxusom listov Tela a nádielkou ovocia, ktoré je z Tela.

Ešte jedna vec: Marek zaznamenáva, že vtedy dokonca nebol „čas fig“, keď Pán hľadal ovocie na strome s bohatým lístím (Mk 11,13).

Čo to pre nás znamená?

Komentátori Biblie vysvetľujú, že figovník prináša ovocie predtým, ako dosiahne plnosť listov. Z čoho vyplýva, že prítomnosť listov naznačuje prítomnosť ovocia. Ak máme listy, malo by tam byť aj ovocie, inak je list podvod.

Lenže tento biblický text nie je iba o fungovaní prírody. Na Ježišových slovách je obdivuhodná jednoduchosť, akou sa vie prihovoriť svojim poslucháčom. Používa nám známe príklady a pritom chce povedať ešte niečo navyše. Práve ono je dôležitou skladačkou, ktorá dáva zmysel ľudskému uvažovaniu.

Jeho slová by sme mohli prerozprávať aj takto: *Ak žiješ v tomto svete sám pre seba, pre svoje potreby či túžby, zostaneš sám. Budeš chcieť stále viac, ale dokonalým šťastím ta to nenaplní. Ak pochopíš, že zmyslom tvojho života je služba, z ktorej budú mať úžitok aj tí druhí, potom prežiješ veľkú radosť.*

To isté platí aj pre cirkev. Ak máme úžasný rast, alebo výborné bohoslužby, Telo by malo priniesť dostatočne bohatú úrodu plodov, predstavenú Pánovi, ktorý čaká v osobe núdzných.

Ale Marek vyučuje o iných veciach ako o záhradníctve. Pán očakáva ovocie aj v období, ktoré je neprirodzené pre prinášanie plodov. Inak povedané, on očakáva nadprirodzené! Ovocie, ktorého je viac, ako prislúcha k danej veľkosti stromu!

Podobne je s Telom Jeho cirkvi. Služenie nám samým je pre nás prirodzené. Do seba zahľadená cirkev, hrdá na svoje zariadenia – alebo do seba zahľadená cirkev, ktorej chýbajú zariadenia, hriech je ten istý – si sama určuje, ako najlepšie slúžiť Pánovi. Mnohí majú záľubu v listoch. Avšak to, čo cirkvi chýba prirodzene, sa stane skutočným nadprirodzene skrze moc jej hlavy a prítomnosť Jeho Ducha.

Keď sa prinášanie listov zmení na prinášanie ovocia, je to preto, lebo Pánov Duch prišiel, aby použil Pánovo Slovo v srdciach, myšliach a svedomí Tela. Diakon, ktorý je zaskočený tým, ako ťažko sa presvedčajú veriaci, aby prinášali ovocie, sa musí stále znova a znova obracať ku kazateľnici pre mocnejšie kázanie Slova Božieho, a k modlitbe pre bohatšiu žatvu z Ducha. Potom, skrz túto nadprirodzenú silu, sa musí snažiť o získavanie a rozdeľovanie ovocia takejto nehnúcej lásky!

Náročná úloha! Uspokojujúca úloha! (Deacons handbook, Berghoef and de Koster, preklad: **Pavol Gurbaľ**)

Ak by ste chceli vedieť, ktoré zrno je najlepšie na pestovanie, tušíte, že odpoveď nie je jednoduchá. O výnose rozhoduje veľmi veľa faktorov. To isté platí aj pre službu, do ktorej sme vyslaní. Na otázku *Ktorá služba urobí šťastným moje okolie a mňa samého?*

Hm, odpoveď nepoznám. Pozná ju ale Duch Kristov, ktorý nám dal potrebnú výbavu, vlastne dary, aby sme mohli pracovať. Ten Duch nám zároveň ukazuje miesta, kde sme potrební, avšak práve tam platia Ježišove slová: „Ak pšeničné zrno, ktoré padne do zeme, neodumrie, ostane samo, ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu“. Zvyšok je na nás.

Andrea Korečková

O zrne

Zbierame úrodu. Zavárame, vychutnávame, rozdáваме, hodnotíme. Tento stav ešte chvíľočku potrvá. Potom príde čas oddychu a potom začneme odznova. Kolobeh života má svoje zákonitosti. Kľúčovým momentom toho všetkého je odumieranie, vzťahovanie sa, rast a úžitok.

Postrehli sme to už dávno. A preto Ježišovým slovám „Ak pšeničné zrno, ktoré padne do zeme, neodumrie, ostane samo, ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu“ (Jn 12,24) veľmi dobre rozumeli poslucháči zo židov aj z pohanských národov.

Muži, od ktorých Boh veľa chcel Nehemiáš v nás

Nehemiáš bol pohárnikom kráľa Artaxerxa. Ako cudzinec na dvore perzského kráľa požíval – vďaka tejto svojej funkcii – neskutočnú kráľovu dôveru a úctu. Úlohou pohárnika bolo v tých časoch chrániť kráľa, aby mu nikto nepodal otrávený nápoj – všetko musel pohárnik najprv sám ochutnať. Nehemiáš si žil v pokoji, blahobyte, kráľovo priateľstvo mu umožňovalo zúčastňovať sa dôležitých rozhodnutí, týkajúcich sa Perzskej ríše. Tak to mohlo aj ostať, lenže Boh mal s Nehemiášom svoj plán.

Po smutnej správe od svojho brata Chanániho, že Židia, ktorí zostali v Jeruzaleme po zajatí, i samotné mesto Jeruzalem sú

v hroznom stave – ľudia žijú v tiesni a potupe, mesto má zburané hradby a spálené brány – Nehemiáš sadol a plakal, začal sa modliť, nejedol a jeho ťažké duševné rozpoloženie si všimol aj samotný kráľ. Nehemiáš sa obrátil v modlitbe k Bohu s prosbou, aby sa zmiloval nad svojim ľudom a dal mu priazeň aj u kráľa, aby dokázal vykonať dielo pomoci a záchranu.

Nehemiášova modlitba

„Prosím, Pane, Bože nebies, veľký, hrozný Bože, ktorý zachovávaš zmluvu a milosrdenstvo voči tým, čo Ťa milujú a čo sa pridávajú tvojich prikázanií, nech sú tvoje uši pozorné a tvoje oči otvorené, aby si počul modlitbu svojho služobníka, ktorú sa dnes dňom i nocou modlím k tebe za Izraelových synov, tvojich služobníkov. Vyznávam hriechy izraelských synov, ktorými sa prehrešili proti tebe. Aj ja, aj dom môjho otca sme hrešili. Hrubo sme sa previnili proti tebe a nezachovali sme ani prikázania, ani ustanovenia, ani rozhodnutia, ktoré si dal svojmu služobníkovi Mojžišovi. Rozpamätaj sa na slovo,

A stalo sa. Kráľ poskytol Nehemiášovi sprievod a ochranu na ceste do Jeruzalema i možnosť ťažiť drevo v kráľovom lese, potrebné na stavbu zborených hradieb a brán. Po príchode do Jeruzalema sa Nehemiáš v noci vybral zistiť skutočný stav – ako to s mestom vyzerá. A ostal zhrozený. Všade iba ruiny a popol. Nehemiáš, muž činu, vyzval ľud k spoločnej práci a obnove Jeruzalema. „*Podďte, postavíme múry Jeruzalema!*“ Práca bola ťažká, náročná, spojená aj s útokmi a ohováraním zo strany nepriateľov. Ľudia doslova jednou rukou budovali hradby a v druhej držali zbraň na obranu. Nehemiáš sa však vo všetkom spoliehal na Boha. Svojim nepriateľom povedal „*Sám nebeský Boh nám dá úspech a my, Jeho služobníci, dáme sa do toho a budeme stavať, ale vy nemáte ani podielu ani práva ani pamiatky v Jeruzaleme.*“

Pri čítaní jednotlivých kapitol knihy Nehemiáš (skutočne zaujímavé čítanie o celom procese výstavby) mi napadla myšlienka, že nič nové pod slnkom! Skutočne. Aj dnes, keď sa kresťania pustia do nejakej stavby, či už budujú nový kostol, modlitebňu, resp. obnovujú svoje vekom poškodené budovy, vždy je potrebný odhodlaný a verný *Nehemiáš* i pracovitý a ochotný ľud. Inak sa dielo nepodarí. Aj dnes je plno nepriateľov, posmievačov, ohováračov, ktorým sa nič, resp. skoro všetko nepáči.

V postave Nehemiáša máme príklad vo vernosti voči Pánu Bohu, solidarite so svojim ľudom a odhodlaní a vytrvalosti k práci, na ktorú ho povolal Pán Boh. Je pre nás veľmi ťažké sa mu aspoň trochu podobať? **Božena Fazekašová**

ktoré si dal svojmu služobníkovi Mojžišovi: »Ak sa dopustíte zlého, rozptýlim vás po národoch. Ale keď sa navrátite ku mne a keď zachováte moje prikázania a budete ich plniť, keby ste boli zahnaní aj na kraj neba, zhromaždím vás odtiaľ a privediem vás späť na miesto, ktoré som si zvolil, aby tam prebývalo moje meno.« Veď oni sú tvoji sluhovia a tvoj ľud, ktorý si ty vyslobodil svojou preveľkou silou a svojou mocnou rukou. Prosím teda, Pane, nech sa tvoje ucho započúva do modlitby tvojho služobníka a tiež do modlitby tvojich služobníkov, ktorí so záľubou ctia tvoje meno, a dopraj dnes úspech svojmu služobníkovi, dožič, aby našiel milosť v očiach tohto muža!« (*Neh 1,5–11*).

ANKETA

Ako sa môže kresťan zachovať pri diskriminovanom človeku a prečo by to mal robiť?

Napriek tomu, že história nás učí o hrôzostrašných dôsledkoch diskriminácie (napr. holocaust, náboženské vojny, genocída) a v našej spoločnosti platí antidiskriminačný zákon, sa aj dnes stretávame s rôznymi formami diskriminácie a to na ulici, v štátnych inštitúciách, ako sú školy, nemocnice, úrady a dokonca aj v cirkvi.

Je smutné, keď sa aj kresťania nechávajú strhnúť prúdom predsudkov a stereotypov. Kresťan – Kristovec by mal premýšľať a jednať ako Ježiš Kristus. V evanjeliách môžeme vidieť mnoho príkladov, ako Pán Ježiš zreteľne a odvážne rúca diskriminačné stereotypy. Krásne to ilustruje príbeh o Samaritánke, kde Pán Ježiš pomáha človeku – žene, ktorá je spoločnosťou po-

sudzovaná ako menejcenná (etnicky, rodovo, sociálnym statusom). Tým základom pre takéto konvenciami a predsudkami nezaťažený postoj je podľa mňa vnútorné prežitie a nastavenie, že všetci máme pred Bohom rovnakú hodnotu, či je to žena alebo muž, dieťa alebo starec, zdravotne postihnutý či zdravý, Slovak alebo Róm...

Ak som toto prežil, viem, že Boh miluje všetkých ľudí, tak nemôžem byť ľahostajný pri pohľade na nespravodlivé diskriminujúce konanie. Musím byť vnútorne hnaný k ujímaniu sa slabšieho a poukazovaniu na nezdravé postoje.

Františka Ondrašiková, Project Manager, Združenie Pre lepší život

O dobrom pastierovi a o nás (Jn 10,11–18)

Jedného večera zahnali pastieri svoje stáda do ohrady, a potom museli z nevyhnutných dôvodov odísť. Keď ráno vychádzalo slnko, nebolo počuť hlasy svojich pastierov a ovce sa museli rozhodnúť, čo v danej situácii urobia.

Jedno stádo na čele s najstaršou ovcou sa rozhodlo ostať v košiari, vraj je to najbezpečnejšie, vyčkať kým si pre nich pastier príde. Lenže čakanie sa predĺžilo a už po niekoľkých dňoch, keď nebolo síl vydať sa na akúkoľvek cestu, bez vody a paše, stádo začalo hynúť.

Ďalšie ovce sa rozhodli kráčať v ústrety minulosti, tam, kde boli včera, lenže žiadna paša tam už nebola. Rozhodli sa ísť

Aká to milosť!

„Budeš ozdobnou korunou v ruke Hospodinovej a kráľovským diadémom na dlani svojho Boha” (Iz 62,3).

Uhlie. V elektrárni sme ho mali nakopené na skládke do výšky 40 metrov. Ja, ako pracovník zauhľovania, som zauhľil zásobníky uhlia stovkami ton za jednu zmenu. Niekedy som ho mal až príliš, najmä keď som ho musel odpratávať lopatou. Aká je hodnota jednej hrste uhlia? Povedal by som, že žiadna. V ľavej ruke uhlie, v pravej diamant. V ľavej ruke by som mal hmotu utvorenú atómami uhlíka v štruktúre, ktorá vytvára uhlie. V pravej ruke by som mal zdanlivo to isté – hmotu vytvorenú z atómov uhlíka, ale usporiadaných v inej štruktúre – ako diamant. Diamanty vznikajú v prírode pri obrovskom tla-

ďalej, tam, kde boli pred týždňom. Drobné zvyšky ešte nevy-pasenej trávy im pomohli putovať niekoľko týždňov, ale časom sa vysilené stádo umenšovalo a bolo ľahkou korisťou pre vlky a šakaly.

Tretie stádo sa rozhodlo opustiť ohradu, vydať sa na cestu, ale nie dozadu, ale tam, kde si spomínali, že ich pastier viedol po minulé roky. Keď sa napásli, poležali a prežúvali a dívali sa do diaľav, kadiaľ vedie cesta v pastierových stopách. Lebo aj keď v to ráno nebolo počuť jeho hlas, pamätali na to, že ich volal: **Podte za mnou!**

Marek Kačkoš

ku a obrovskej teplote z obyčajného uhlia, napríklad pri dopade veľkého meteoritu na zem. Vtedy sa mu zmení usporiadanie atómov. Ak by atómy hmoty v ľavej ruke boli usporiadané tak, ako sú uložené tie napravo, mali by pre človeka obrovskú hodnotu. Ale nemajú. Hodia sa naspäť na kopy uhlia.

Hriešny človek. Ak má v sebe správne poukladané životné hodnoty, niekedy aj pod vysokým „tlakom a teplotou”, v Božích očiach má obrovskú cenu. Bude ozdobnou korunou v ruke Hospodinovej a kráľovským diadémom na dlani svojho Boha. Aká to milosť! Náš odstavec sa končí piatym veršom, nepredstaviteľne nádherným uistením: „Lebo ako mládenec sa žení s pannou, tak sa ožení tvoj spasiteľ s tebou, a ako sa ženích teší z nevesty, tešíť sa bude z teba tvoj Boh.” Aká to milosť!

Michal Sabo Balog

SPRAVODAJSTVO

Ekumenický misijný zájazd

Účastníci (veriaci reformovaného cirkevného zboru Humenné a Trhovište, veriaci evanjelickej cirkvi z Kladzian a Humenného a členovia ZO CSEMADOK v Humennom), si v prvej časti projektu dňa 14. júna v kostole reformovaného cirkevného zboru, vypočuli prednášky o živote a práci Františka Rákócziho II. a J. A. Komenského.

Dňa 23. júna sme sa zúčastnili na misijnom tematickom zájazde v kaštieli miesta narodenia Františka Rákócziho II. v Borši. V meste Sátoraljaújhely, časti Széphalom, sme navštívili múzeum Maďarského spisovného jazyka, ktorý upravil do

dnešnej podoby Kazinczy Ferenc. Potom sme sa presunuli do Sárospataku, kde pokračoval náš program v Múzeu Kolégia a Teologickej akadémii. Náš sprievodca **Kiss Endre József**, duchovný na dôchodku a bývalý riaditeľ Veľkej knižni-

ce, zabezpečil nám prehliadku historickej expozície venovanú Františkovi Rákóczimu II. a J. A. Komenskému. Nosným programom boli národnostné a ekumenické služby Božie v novo zrenovovanom kostole reformovanej cirkvi v Sárospataku, ktorý patrí aj Teologickej akadémii. Služby Božie v slovenskom jazyku slúžili **Pavol Kačkoš**, farár a admi-

(Pokračovanie na str. 8)

Ekumenický misijný zájazd

(Dokončenie zo str. 7)

nistrátor humenského cirkevného zboru a **Mária Juhosová**, zborová farárka evanjelickej cirkvi v Kladzanoch, filiálky v Humennom. Účastníkmi boli aj predstavitelia domáceho cirkevného zboru, farár **Fodor Ferenc**, ako aj kurátori a presbyteri.

Po ukončení služieb Božích nás spolu s nimi v zborovej miestnosti prijali aj členovia Spolku Wass Alberta (významného sedmohradského spisovateľa), ktorí prisľúbili účasť na kultúrnom národ-

nostnom dni a zobrali aj účasť dňa 22. júla v Humennom, ktoré sa konalo v priestoroch Vihorlatského múzea (záмку rodiny Drugethovcov a Andrásyovcov), čo pokladáme za veľký prínos v upevňovaní vzťahov medzi našimi národnosťami.

Spoločné ekumenické služby Božie v maďarskom jazyku mal farár na dôchodku Kiss Endre József, ktorého kázeň bola preložená a poskytnutá prítomným v slovenskom jazyku. V plnej koncertnej miestnosti zámku mohutne zneli spoloč-

né reformované piesne, ktoré boli k tejto príležitosti vytlačené.

Účasť mal aj generálny konzul Maďarskej republiky v Košiciach **Haraszi Attila**, riaditeľ Satmárského múzea vozov a kočov družobného mesta z Mátészalky, predstavili sa účinkujúci z regiónu Použia a Medzibodrožia, citarová skupina Fabotó z Veľkých Kapušian a interpreti operetných árií Floriána Zamatócka a Tamása Farkas.

Prezentáciu maďarskej kultúry a zvykov na nádvorí kaštiela spestrila degustácia tradičných jedál maďarskej kuchyne a vín. **Árpád Csontos**

RE-MI-DIA N.O. – NAŠE SPOLOČNÉ STRETNUTIA

Výlet na Viniansky hrad

Deň voľna niektorí využili na rodinný výlet s priateľmi a známymi. A tak sme sa 8. mája stretli na parkovisku v obci Vinné, odkiaľ sme sa vybrali na Viniansky hrad. Po výstupe sme sa občerstvili a nasledovalo aj duchovné občerstvenie formou spoločnej bohoslužby v miestnej hradnej kaplnke. Výkladom Božieho slova slúžil brat farár Pavol Kačkoš z Trhovišť. Zvláštnosťou bolo to, že

slúžil brat farár Marek Kačkoš z Palína. V podaní sestry farárky Márie Meňkovej zaznela prednáška. Keďže je rok rodiny, bolo to venované tejto téme, konkrétne rodine, ktorú tvorí naše cirkevné spoločenstvo. Po programe nasledoval spoločný obed v reštaurácii, odkiaľ sme sa premiestnili do miestneho kaštiela, kde sme si pozreli ponúkané expozície. Takto obohatení slovom, zážitkami a stretnutím známych i nových tvárí sme

pravený pestrý program hier, súťaží, výletov do blízkeho okolia. Pre všetkých to bol čas plný zážitkov a stretnutia s priateľmi. Spolu sa táborov zúčastnilo asi 185 detí a dorastencov. K realizácii tohto tábora prispel tím asi 40 vedúcich a pomocných vedúcich, ktorí ochotne a s láskou obetovali svoj čas, schopnosti i spánok pre prácu s týmito deťmi. Za ich obetavú službu im vyslovujeme veľké ďakujeme. Takisto naša vďaka patrí aj naším kuchárkam, ktoré nám varili chutné jedlá a zdravotníčkam, ktoré sa o nás obetavo starali a liečili.

kázeň zaznela vo východoslovenskom nárečí, čo sa veľmi hodilo do historického prostredia. Exkurziu hradu sme kvôli dažďu už nestihli, ale spolu sme sa presunuli k hotelu Chemes, kde sme ešte náš spoločný čas ukončili opekačkou.

Deň seniorov

Streda 20. júna bol pre niekoho možno obyčajný bežný deň, no pre našich seniorov to bol deň, keď sa stretli v Trebišove na Dni seniorov. Program začal bohoslužbou, na ktorej nás hudobne sprevádzala domáca sestra farárka Janette Knežová. Výkladom Božieho slova po-

sa pobrali do svojich domovov. Ďakujeme aj miestnemu zboru za prijatie a bohaté občerstvenie.

Letné biblické tábory

K letným prázdninám už neodmysliteľne patrí aj letný tábor. Aj tento rok sme sa mohli už po ôsmykrát stretnúť v Červenici na Letnom biblickom tábore, ktorý prebiehal v čase od 1. do 21. júla v troch turnusoch pre dorast a deti. Celý tábor sa niesol v téme Cesta premeny. Počas biblických lekcí sme spoznávali život apoštola Pavla a to, ako Pán Boh koná v živote človeka a že i nás pozýva na cestu premeny s Ním. Pre deti bol pri-

KALVÍNSKE HLASY

Úradný orgán Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Adresa vydavateľa: Jókaiho 34, 945 01 Komárno. IČO: 00179191.

Vychádza mesačne.

Šéfredaktor: László Fazekas

Redaktori: Lucia Kis, Andrea Korečková (andrea.koreckova@gmail.com)

Preklad a jazyková korektúra:

Erika Domonkošová

Sekretárka a distribútorka: Lucia Kis
Predplatné prijíma každý reformovaný farský úrad i redakcia.

Predplatné na jeden (kalendárny) rok: 3,60 eur.

Distribúciu vykonáva redakcia:

930 10 Dolný Štál 386

E-mail: kh@reformata.sk

Telefón: 031/55 90 141

Redakcia došlé rukopisy nearchivuje a nevracia, vyhradzuje si právo na ich odbornú úpravu.

Uzávierka je 15. dňa v mesiaci.

Tlačiarenská príprava: Lukács Kis

Tlač: Reproffset, Dunajská Streda

ISSN: 1335-3713

Evidenčné číslo: EV 3627/09